

ವಿಲಕ್ಷಣ ಬೇಟೆಗಾರ

‘ಧೈರ್ಯವಂತ ಬೇಟೆಗಾರ’ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಕಸಾಯಿ ಪಕ್ಷಿಯ ಬೇಟೆ-ಬೇಟದ ಕಥನ

■ ಪ್ರಕಾಶ ಎಸ್. ಮನ್ಸಂಗಿ

‘ಫ್ರದೋ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿ’. ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರು ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಾರಣ ಕೈಗೊಂಡು, ಅದೂ ಇದೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಗೆಲೆಯನೊಬ್ಬ ನಮ್ಮ ಗಮನಸೆಳೆದ. ಅವನು ತೋರಿದತ್ತ ನೋಡಿದರೆ, ಎಳೆ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಮೈಯೊಡ್ಡಿದ್ದ ಕಳಿಂಗ ಪಕ್ಷಿಯೊಂದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಜಾಲಿಗಿಡದ ಟೊಂಗಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಆರಾಮಾಗಿ ಕುಳಿತು ಬೇಟೆಯ ಸನ್ನಾಹದಲ್ಲಿತ್ತು.

ಕಳಿಂಗ ಪಕ್ಷಿಯ ವಿಶೇಷ ಇರುವುದು ಇದರ ಬೇಟೆಯ ವರಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ. ಈ ಪುಟಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ‘ಕಸಾಯಿ ಪಕ್ಷಿ’ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕಸಾಯಿ ಎನ್ನುವುದು ಮಾಂಸದ ವಹಿವಾಟಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸೂಚಿಸುವಂತಹದ್ದು. ಈ ಸುಂದರ ಹಕ್ಕಿಯ ಜೊತೆಗೇಕೆ ಕಸಾಯಿ ಎನ್ನುವ ಪದದ ನಂಟು?

ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ‘ಬುಚರ್ ಬರ್ಡ್’ (butcher bird) ಎಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಹಕ್ಕಿ ಬೇಟೆ ಸೇವಿಸುವಾಗ ಅನುಸರಿಸುವ ವಿಲಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗಿನ ಕಸಾಯಿ ವಿಶೇಷಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಹುಳು ಹುಪ್ಪಡಿ, ಮಿಡತೆ, ಇಲಿಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಈ ಪಕ್ಷಿ, ತಕ್ಷಣವೇ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ತಾನು ಮೊದಲು ಕುಳಿತ ಜಾಗಕ್ಕೇ ಬಂದು ಗಿಡಗಂಟಿಗಳಲ್ಲಿನ ಮುಳ್ಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಚುಚ್ಚಿ ನೇತುಹಾಕುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹಾಗೇ ಇರಲು ಬಿಟ್ಟು, ತನಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಅದರ ಮಾಂಸ ಸೇವಿಸುತ್ತದೆ. ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ ಕೊಕ್ಕು ಇದಕ್ಕಿದ್ದು, ಮಾಂಸ ಹರಿದು ತಿನ್ನಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ದೃಢವಾದ ಕಾಲು, ಉಗುರುಗಳೂ ಇವೆ.

ಕಳಿಂಗ ಹಕ್ಕಿ ಲ್ಯಾನಿಡೇ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಇದರ ಜಾತಿ ಲ್ಯಾನಿಯಸ್. ಇದರಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾನಿಯಸ್ ಮೆರಿಡಿಯೋನಾಲಿಸ್, ಲ್ಯಾನಿಯಸ್ ಸ್ವಾಶ್ ಎಂಬ ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ. ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾನಿಯಸ್ ಎಂದರೆ ಬುಚರ್ ಎಂದರ್ಥ. ‘ಶೈಕ್’ ಎಂದೂ ಈ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಹಕ್ಕಿಯ ತಲೆ, ಕತ್ತಿನ ಹಿಂಭಾಗ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಎದೆ-ಹೊಟ್ಟೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ

ಬಣ್ಣವಿರುತ್ತದೆ. ರೆಕ್ಕೆ, ಬಾಲ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. 70 ಗ್ರಾಂವರೆಗೂ ತೂಕವಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 25 ಸೆ.ಮೀ. ಉದ್ದ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ‘ಧೈರ್ಯವಂತ ಬೇಟೆಗಾರ ಹಕ್ಕಿ’ ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೇಮದ ಕಾಣಿಕೆ!

ಬೇಟೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇವುಗಳ ಬೇಟದ ಪರಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿಕರ. ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿ, ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಬಹುದಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಪ್ರೇಮದ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡುವಾಗ ಎಡ-ಬಲಕ್ಕೆ ವಾಲುತ್ತ, ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಳಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಗಂಡು ಇಷ್ಟವಾದರೆ ಕಾಣಿಕೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ನಸುನಾಚುತ್ತ ಗಂಡಿನ ಪಕ್ಕ ಬರುತ್ತದೆ. ನಂತರದ್ದು ಸಲ್ಲಾಪದ ಸಮಯ.

ನೆಲವಾಸಿ ವೈರಿಗಳ ಕೈಗೆಟುಕದಂತೆ ನೆಲದಿಂದ ಎರಡು ಅಡಿ ಮೇಲೆ ಗಿಡದ ಟೊಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಗೂಡನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಲೆ ಇದಕ್ಕಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ 3ರಿಂದ 9 ತತ್ರಿಗಳನ್ನಿಡುತ್ತದೆ. ತತ್ರಿಗಳಿಗೆ 16 ದಿನ ಕಾವು ಕೊಟ್ಟು ಮರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಇವುಗಳ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ತತ್ರಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಪ್ರಮೇಯ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ, ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇವಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು.

ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ವೈರಿಗಳಿಂದ ಬಚಾವಾಗಿ ಜನ್ಮ ತಳೆಯುವ ಮರಿಗಳು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಕಲಿತುಬಿಡುತ್ತವೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in

